# Patiëntbeleving rond overgewicht en obesitas bij patiënten van Vlaamse en niet-Vlaamse origine (deel 2: empowerment)

**Haio:** GOOVAERTS Wouter , U.A.
**Promotor:** WENS Johan
**Praktijkopleider:** PROOST Peter

**Context:** Overgewicht en obesitas vormen een steeds groter probleem in Vlaanderen en op wereldniveau. Gezien de stijgende prevalentie en de aanzienlijke gezondheidsrisico's is de aanpak van obesitas in de eerste lijn essentieel voor een goede gezondheidszorg. De aanpak van obesitas ondervindt echter vele struikelblokken bij zowel arts als patiënt waaronder stigmatisering van overgewicht, gebrek aan motivatie, en het niet herkennen van obesitas als een gezondheidsprobleem. Empowerment kan bij patiënten met overgewicht een positief effect hebben op de motivatie voor gedragsverandering en het volhouden van gewichtsverlies. Om de aanpak van overgewicht en obesitas in de huisartspraktijk te faciliteren is het belangrijk om na te gaan welke factoren motiverend en remmend werken bij de patiënt. Gezien de multiculturaliteit in Vlaanderen worden ook patiënten met een Marokkaanse of Turkse achtergrond opgenomen in de studie.

**Onderzoeksvraag:** De empowerment van patiënten van Vlaamse, Turkse en Marokkaanse afkomst rond obesitas zal nagegaan worden, met het doel tot een gepaste aanpak van obesitas in de huisartspraktijk te komen.

**Methode:** Een kwalitatief onderzoek wordt uitgevoerd met enerzijds focusgesprekken en anderzijds vragenlijsten. De deelnemers voor de focusgesprekken worden gerekruteerd in huisartsenpraktijken 'De Bist' in Westerlo (Vlaamse deelnemers) en 'Zuiderpoort' in Antwerpen (Marokkaanse en Turkse deelnemers). De vragenlijsten worden ingevuld door patiënten van beide huisartspraktijken. Inclusiecriteria zijn: leeftijd ≥ 18 jaar, BMI ≥ 25 kg/m2; Vlaamse, Turkse of Marokkaanse afkomst (zowel 1ste als 2de generatie). De kwalitatieve date wordt via thematische analyse verwerkt met het software pakket NVivo. Beschrijvende statistiek wordt geanalyseerd in SPSS.

**Resultaten:** Tien patiënten namen deel aan de focusgesprekken, 4 van Vlaamse, 4 van Turkse en 2 van Marokkaanse afkomst. Lichaamsbeweging en dieet werden vooral door de Vlaamse en Marokkaanse deelnemers beschouwd als beste manier om gewicht te verliezen. Bij alle groepen was er twijfel en een gebrek aan kennis omtrent de aanpak van overgewicht. De voornaamste barri?res bij de aanpak van overgewicht zijn een gebrek aan motivatie en het volhouden van dieet en lichaamsbeweging. Bij de Vlaamse deelnemers ligt de nadruk eerder op het volhouden van de levensstijlverandering, terwijl bij de Turkse en Marokkaanse deelnemers motivatie het grootste probleem vormt. Van de huisarts wordt in alle groepen verwacht dat er meer voorlichting wordt gegeven en in de tweede plaats ook steun, aanmoediging en begeleiding. Het aansnijden van het onderwerp overgewicht en obesitas door de huisarts ligt vaak gevoelig bij patiënten. De helft van de Vlaamse deelnemers heeft weinig vertrouwen in de capaciteit van zichzelf en de huisarts om overgewicht aan te pakken. Bij de Marokkaanse deelnemers is dit vertrouwen vooral bij de mannen groter.

**Conclusie:** Overgewicht en obesitas bespreekbaar maken bij patiënten is een uitdaging en kan makkelijker verlopen bij een goede arts-patiënt relatie. Er is voor de patiënten van deze studie vooral nood aan meer informatie en voorlichting door de huisarts. Deze nood is groter bij de Marokkaanse en Turkse deelnemers. Ook begeleiding en ondersteuning kunnen een belangrijke rol

spelen bij de motivatie en het volhouden van een levensstijlverandering.